

آب انتقالی به دریاچه ارومیه بین راه گم می شود

صفحه ۱۶

روزنامه خبری تحلیلی، دانشگاهی صبح ایران
صدای فرهیختگان، نگاه چوستان

۱۶ صفحه
۵۰۰۰ تومان

فصل جدید راپو مضمون:
روایت سال های جنگ

شماره مسلسل ۲۶۶۹
چهارشنبه ۱۸ مرداد ۱۴۰۲
۲۲ مهر ۱۴۴۵
۲۰ آگوست ۲۰۲۴
شماره ۳۹۳۱

گزارش خبرنگار «فرهیختگان»: برخی موسسات با دانش آموزان قرارداد تضمینی می بندند

تور موسسات مهاجرت روی کنگور

صفحه ۶

www.farhix.com | Wed | 9 Aug 2023 | vol.15 | No. 3931 | 16 Page

۳ جایزه «فرهیختگان»
در جشنواره رسانه های ایران

در استقبال از دعوت رئیس جمهور
از سلیق مختلف برای تمرکز بر منافع ملی

نقد مصلحانه حافظ منافع ملی

صفحه ۲

۸ دستگاه اقتصادی دولتی شفاف سازی کنند

وام مسکن یک میلیاردی برای کارشناسان خبره؟

۸

بررسی بازار نشر و کتاب در ۴ ماه اول سال

کمک درسی ها همچنان می تازند

۱۳،۱۲

«فرهیختگان» فعالیت ۳ مرکز رشد سطح ۱ دانشگاه آزاد را بررسی کرد

توسعه دانش بنیان ها روی ریل مراکز رشد

۶

سر مقاله

۶ پیشنهاد در استقبال از ایده رسانه ای رئیس جمهور

محمد زعیمازاده
جانشین سردبیر

آقای رئیس جمهور روز گذشته در آیین بزرگداشت روز خبرنگار حرف مهمی زد که می تواند محور تعامل رسانه و دولت یا حتی حاکمیت باشد. سیدابراهیم رئیسی از جمع شدن حول منافع ملی با وجود اختلاف سلیق و تحلیل ها گفت. این اتفاق یک گام روبه جلو است. اصل برگزاری جشنواره مطبوعات بعد از ۱۰ سال هم یک گام روبه جلوی مهم دیگر است که باید به فال نیک گرفته شود، اما رسانه ها و دولت چه کارهایی می توانند انجام بدهند که به منطق هم افزایی حول منافع ملی نزدیک تر شویم.

باور به نقش آفرینی رسانه در تحقق امر ملی یک گام مهم است، یکی از لایه های حوادث پاییز ۱۴۰۱ ضربه خوردن لایه میانجی، میانه یا وسط بود؛ آن چیزی که برخی به آن حوزه عمومی می گویند. رسانه اگر بتواند به رسالت خود به شکل حرفه ای عمل کند به طور طبیعی می تواند این نقش را ایفا کند. وقوع این اتفاق یک پیش شرط مهم دارد، به این جمله بدیهی دقت کنید، همه حرف همین است؛ رسانه اول باید رسانه باشد.

رسانه بودن پیش شرطهایی دارد؛ اولین روابط عمومی نبودن است، تقلیل رسانه به بوق و فریاد است آن به ابزار پروپاگاندا، مهم ترین ضربه ای است که یک حکومت می تواند از ناحیه رسانه بخورد. جالب است که بسیاری از حکومت ها خودشان این ضربه کاری را به خود می زنند. دعوت به رعایت منافع ملی بدون داشتن این فهم از رسانه یک توهم است. رسانه باید تقاطع گیر منافع عمومی و استراتژی های سیستم حکمرانی باشد. روابط عمومی در چه شرایطی می تواند چنین موضوعی را محقق کند؟

دومین شرط اختیار دادن به رسانه ها برای تحقیق و پژوهش آزاد و تامین آزادی برای آنهاست. شاید کم هزینه ترین روش برخورد با فساد باور به رسانه باشد، بدون رسانه آزاد ترکیبات پرمسآمدی مثل ژورنالیسم تحقیقی و... یا یک پروژه سیاسی است یا یک بازی زبانی. رسمیت دادن به رسانه می تواند از نقش دادن به آن در پروژه هایی شروع شود که مورد تردید افکار عمومی هستند. اگر در ماجراهایی آغازین پاییز ۱۴۰۱ جمعی از روزنامه نگاران می توانستند بی طرفانه تحقیق کنند چه اتفاقی می افتاد؟ اگر در مورد ماجرای که چندی پیش در گیلان رخ داد، کمیته ای تشکیل می شد که تعدادی از خبرنگاران متعهد هم در آن عضو بودند آیا از بسیاری از سوالات گزنده افکار عمومی رفع ابهام نمی شد؟

نکته سوم پذیرش نقد صریح رسانه است. دولتمردان، کارگزاران و اجزای مختلف سیستم حکمرانی باید به این باور برسند که رسانه کارمند آنها نیست. روز گذشته در جلسه رئیس جمهور با اصحاب رسانه وزیر ارشاد در یک سخنرانی چهار دقیقه ای پنج بار از رئیس جمهور تقدیر و تشکر کرد. این رابطه بین کارمند و رئیس شاید قابل بحث باشد اما نباید از یک رسانه توقع داشت چنین لحنی داشته باشد. بدیهی است صراحت در نقد حتما با ادب و نزاکت قابل جمع است. البته رسانه ای می تواند از صراحت در نقد برخوردار باشد که فعالان آن از عزت نفس برخوردار باشند، از مشکلات صنفی خبرنگاران و از وضعیت معیشتی نه چندان جالب همکاران اطلاع داریم، اما اتفاق خوبی نیست که از سه خبرنگار سخنران روز ۱۷ مرداد مقابل رئیس جمهور همگی مساله شان معیشت، حقوق و... باشد و یک خط از ارتقای جایگاه رسانه، تضمین آزادی بیان و... صحبت نشود.

نکته چهارم باور به این مساله است که مخاطب یک رسانه کارا کتری فعال دارد و از دوره مخاطب منفعل عبور کرده ایم که هر چه به او تزریق می شد می پذیرفت. داشتن چنین فهمی لاجرم به پذیرش گارد باز در رسانه و تربیون دادن به افکار متنوع و ذی نفع در یک مساله است. به اوضاع این روزهای رسانه نگاه کنید، در مساله حساسی مثل حجاب چه تفکرات و چه دیدگاه هایی در رسانه های رسمی حرف می زنند و این افراد چند درصد دیدگاه های جامعه را پوشش می دهند؟

نکته پنجم پذیرش نسبی انگاری در نتیجه یک کار رسانه ای است. در رسانه، خط کشی ارزیابی عملکرد مدرج است، ببرد و باخت مطلق می وجود ندارد. رسانه بودگی یعنی باور به اینکه نتیجه یک مواجهه به مثابه یک بازی فوتبال می تواند برد ۱-۳ یا باخت ۱-۲ باشد، قرار نیست هر نظام رسانه ای همه بازی ها را ۶-۰ ببرد. مطلق انگاری در رسانه یعنی خداحافظی با مخاطب و سپردن بازار مصرف رسانه به گفتمان رقیب. این فهم از رسانه در مساله امنیت ملی می تواند منجر به بازگرداندن اعتبار به رسانه های رسمی شود.

نکته ششم پذیرش خوانش انتقادی در رسانه از یک پیام رسمی است. یک پیام وقتی می تواند فراتر از اثر پروپاگاندا و لحظه ای و بوق طور اثر کند که در فرد درونی شود، یک مخاطب فعال زمانی به سمت درونی سازی پیام می رود که با پیام مواجهه انتقادی داشته باشد. چنین فهمی از پیام ممکن است در رسانه های رسمی به سیاه نمایی تعبیر شود، مرز بین سیاه نمایی و خوانش انتقادی باریک است و نداشتن باریک بینی در بین سیاستگذاران رسانه یعنی سنگ لحد گذاشتن بر رسانه رسمی.

بسر تعداد موارد بسالا می توان افزود، اما همین موارد می توانند پایه یک بحث در خصوص تعامل رسانه ها و دولت در تامین منافع ملی باشند.

بسم الله الرحمن الرحيم

هفدهم مردادماه به مناسبت شهادت محمود صامی، روز ماندگاری در تقویم مناسبت های جمهوری اسلامی ایران محسوب می گردد که با اطلاع رسانی، شفاف سازی و ایجاد شناخت هر چه بیشتر در مخاطب و البته مجاهده و تلاش همراه شده است.

روز خبرنگار بی تردید روز تلاشگرانی است که در عرصه خبر و اطلاع رسانی و صیانت از حقوق شهروندی سهمی ارزنده دارند.

خبرنگار را می توان نبض تپنده جامعه ای دانست که نقشی فراتر از اطلاع رسانی را برعهده دارد و به راستی که این تلاشگران عرصه رسانه و اطلاع رسانی در جهت ایجاد شناخت و آگاهی، توجه بخشی به ضرورت ها و نیازمندی ها همراه با موشکافی، تحلیل و دقت در موضوعات مختلف و متنوع و تنویر افکار عمومی گام برمی دارند نقشی بسیار ارزنده در حوزه های مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ایفا می نمایند.

ضمن آرزوی توفیق و سربلندی برای همه فعالان عرصه رسانه و خبر، این روز بزرگ را به تمامی این عزیزان تبریک عرض می کنم.

علی اکبر ولایتی

کانون تبلیغاتی
سیهر
جوان

مجری انحصاری
تبلیغات محیطی
در دانشگاه آزاد اسلامی

۰۹۳۹۸۸۸۸۸۶۹۹